

Perheiden varhaisen tuen palvelut;
Perhetyö, lapsiperheiden kotipalvelu,
tukihenkilötoiminta

Perhetyö, lapsiperheiden kotipalvelu, tukihenkilötoiminta - Palvelukuvaus ja nykyinen toimintamalli

- **Lapsiperheiden kotipalvelu** on sosiaalihuoltolain (19§) mukaista palvelua ja tarkoitettu lasta odottaville ja perheille, joissa on alle 18 – vuotiaita lapsia. Lapsiperheiden kotipalvelu tukee vanhemmuutta ja lapsiperheitä arjen haasteellisissa tilanteissa ja tavoitteena on tukea perheitä varhaisessa vaiheessa. Työskentely on tavoitteellista ja suunnitelmallista sekä perustuu perheen yksilölliseen palveluntarpeeseen. Kotipalvelu on lähtökohtaisesti maksullista ja sitä järjestetään hyvinvointialueen omana toimintana, ostopalveluna tai palvelusetelillä.
- **Perhetyössä** tarjoamme lapsiperheille suunnitelmallista ja kokonaisvaltaista tukea. Tuen tarve voi ilmetä muissa palveluissa esim. neuvolassa tai perhe itse voi hakea tukea. Perhetyön perustehtävä on tukea perheiden elämänhallintaa ja heidän omien voimavarojensa käyttöä. Perhetyö on kolmiportaista:
 - Varhaisen tuen perhetyössä (ShL 18 §) työskennellään rajatun teeman mukaisesti ja työskentely on lyhytkestoista
 - Erityistä tukea tarvitsevien lasten perheiden kohdalla perhetyö (ShL 18§) myönnetään palvelutarpeen arvioinnin perusteella ja tilanne vaatii pitkäjänteistä sekä moniammatillista työskentelyä.
 - Tehostettu perhetyö on lastensuojelulain 36 § :n mukainen avohuollon tukitoimi ja työntekijät auttavat perhettä löytämään ratkaisuja ja voimavaroja tilanteen parantamiseksi. Työskentely on tiivistä, suunnitelmallista perheen arjessa ja verkostoissa tapahtuvaa monialaista työskentelyä
- Palvelua järjestetään hyvinvointialueella omana toimintana ja ostopalveluna.
- Lisäksi hyvinvointialueen perheitä palvelee etäperhetyöntekijä OmaNanny, jonka tavoittaa Omaks.fi -palvelussa.
- **Tukihenkilötoiminta** on sosiaalihuoltolain 28 §:n mukaista palvelua, joka on tarkoitettu erityisen tuen tarpeessa oleville lapsille. Tukihenkilön tehtävänä on tukea lapsen kasvua ja kehitystä keskittyen lapselle arkielämässä tärkeisiin asioihin. Se on säännöllistä ja tavoitteellista työskentelyä, joka sisältää toiminnallista yhdessä tekemistä ja toimimista. Palvelun myöntää sosiaalityöntekijä ja se perustuu palvelutarpeen arviointiin. Toimintaa järjestetään omana sekä ostettuna palveluna.

PALVELUKANAVAT	TUOTETTAVAT PALVELUT
<p>Kivijalka</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Perhetyö, lapsiperheiden kotipalvelu ja tukihenkilötoiminta tapahtuu kunnissa lähipalveluna. Toimipisteet ovat kunnissa. Toimipisteiltä liikutaan asiakkaiden kotiin.
<p>Liikkuvat, jalkautuvat ja kotiin vietävät palvelut</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Lapsiperheiden kotipalvelu, perhetyö ja tukihenkilötoiminta toteutetaan asiakasperheissä.
<p>Sähköiset palvelut</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Omaks ohjaus, neuvonta ja OmaNanny • Effic-kunnissa sähköisen Omapalvelun kautta voi jättää hakemuksia • Pyydä apua- nappi

Perhetyö, lapsiperheiden kotipalvelu, tukihenkilötoiminta – Toiminta lukuina

TUNNUSLUVUT, ASIAKKAAT

	Yhteensä	Tukihenkilötyö	Varhaisen tuen perhetyö	Eriyisen tuen perhetyö	Tehostettu perhetyö
Palvelun aloittaminen	Ei vielä saatavilla	Ei vielä saatavilla			
Perhetyö, asiakkaat, kpl, perhettä	Ei vielä saatavilla		n. 300	n. 800	n. 870
Kotipalvelu, kpl	n. 550				

TUNNUSLUVUT, HENKILÖSTÖ

	Perhetyö	Lapsiperheiden kotipalvelu
Henkilöstö, htv	99	25

PALVELUKANAVAT	TUOTETTAVAT PALVELUT
<p>Kivijalka</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Kivijalassa noin 90 % palveluista
<p>Liikkuvat, jalkautuvat ja kotiin vietävät palvelut</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Kotiin vietäviä palveluita noin 90 %
<p>Sähköiset palvelut</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Sähköisiä palveluita (OmaNanny) noin 10 %

Perhetyö, lapsiperheiden kotipalvelu, tukihenkilötoiminta – Palveluiden kehittämisen tavoitetila

JÄRJESTÄMISEN LINJAUKSET

Järjestämisen linjaukset ohjaavat palveluiden kehittämisen suunnittelua, mm:

- Hyvinvointialueen palveluita suunnataan alueen arvioituun palvelutarpeeseen ja väestörakenteeseen sekä tutkittuun tietoon ja suosituksiin perustuen.
- Sosiaali- ja terveydenhuollon päivääjän perustason vastaanotot ovat vastaanottotoiminnan perusta
- Digitaalisten palveluiden tulee olla laadukas, kustannustehokas, saavutettava ja houkutteleva (esim. helppokäyttöinen)
- Digitaaliset hoito- ja palvelumahdollisuudet otetaan systemaattisesti käyttöön kaikissa palvelukokonaisuuksissa
- Digitaaliset palvelut järjestetään siten, että sujuvoittavat palvelun piiriin pääsemistä, palvelun toteuttamista sekä jatkohoitoa vähentäen kivijalkatoiminnan tarvetta
- Ohjaus, neuvonta sekä palvelu, joka edellyttää kohtaamista on saatavilla myös muita kuin digitaalisten kanavien kautta
- Hyvinvointialueella on käytössä vaikuttavat hoito- ja palveluketjut.
- Mielenterveys –ja päihdepalvelut toteutetaan koko alueella perusterveydenhuollon, sosiaalihuollon sekä erikoissairaanhoidon palveluintegraatioon sekä kumppanuuteen (koulut, järjestöt, perheet) perustuvan toimintamallin mukaisesti varhaiseen tukeen panostaen

TAVOITETILA

Tavoitteet palveluverkon uudistamiselle

- 1 Perhetyön ja lapsiperheiden kotipalvelun työ on lähipalvelua. Kirjaamistilat ja sosiaaliset tilat tulee säilyttää lähellä asiakasperheitä kunnissa.
- 2 Palveluverkon suunnittelussa tulee huomioida varhaisen tuen palveluiden integroituminen muiden palveluiden kanssa sekä sijoittuminen alueellisiin osaamiskeskitymiin, kuten perhekeskukseen.
- 3 Tavoitteena on lisätä etäperhetyöntekijän (OmaNanny) osuutta palveluissa.
- 4 Tavoitteena on vahvistaa omaa tuotantoa kunnissa (ml. Tukihenkilötoiminta).

Perhetyö, lapsiperheiden kotipalvelu, tukihenkilötoiminta – Perustelut muutosehdotuksille

	Nykyisen toiminnan haasteet ja tarpeet palveluverkon kehittämiseksi	Perustelut tavoitetilalle ja muutosehdotuksille
Asiakasnäkökulma (saatavuus, saavutettavuus, palvelutarve, palvelukanavat, toimintatavat) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tuotetaan lähipalveluna lähellä asiakasperheitä ✗ Osassa palveluita käynnistymisessä on viiveitä 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sähköisillä helpotetaan osaltaan palveluihin ohjautumista ja niiden aloittamista
Henkilöstönäkökulma 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pääsääntöisesti työskentelytilat muiden sosiaalipalveluiden yhteydessä ✗ Esihenkilöillä on isot työskentelyalueet 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tärkeä säilyttää integraatio muihin palveluihin sekä lisätä yhteistyötä esim. Neuvolapalveluiden kanssa ✓ Tiimivastaavuuksilla helpotetaan esihenkilötyötä
Tuottavuus- / kustannusnäkökulma 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Yhteiset myöntämisperusteet kotipalvelussa ✗ Ostopalveluihin ohjautumista tulee tarkastella 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Palveluiden yhdenvertainen myöntäminen palveluun oikeutetuille asiakasperheille ✓ Selkiytetään kolmiportaisen perhetyön ja tukihenkilötyön sisällöt ja muodostetaan palveluihin ohjaamisen kriteerit talouden tasapainottamiseksi
Tilat 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Osassa hyvinvointialuetta tilat yhteiset muiden varhaisen toimijoiden kanssa ✗ Tila-ahtautta ja sisäilmahaasteita 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tiloissa integroituneina myös muita perheiden palveluiden toimijoita, perhekeskukset ✓ Tavoitteena terveet ja toimivat tilat kohtuullisen matkan päässä asiakkaista, joissa on mahdollista ottaa vastaan myös perheitä
Muut huomiot 		

Perhetyö, lapsiperheiden kotipalvelu, tukihenkilötoiminta – Palveluiden kehittämisen ja toimipisteiden sijoittumisen periaatteet

Palveluiden kehittämisen ja toimipisteiden sijoittumisen periaatteet

- Perhetyö ja lapsiperheiden kotipalvelutyö on lähipalvelua. Kirjaamistilat ja sosiaaliset tilat tulee säilyttää lähellä asiakasperheitä kunnissa. Toimipisteiltä liikutaan asiakasperheisiin.
- Palveluverkon suunnittelussa tulee huomioida varhaisen tuen palveluiden integroituminen muiden palveluiden kanssa.
- Lapsiperheiden kotipalvelun sekä perhetyön sijoittuminen alueellisiin osaamiskeskittyymiin.
- Tavoitteena on lisätä etäperhetyöntekijän (OmaNanny) osuutta palveluissa.
- Selvitetään ostopalveluihin ohjautuminen. Tavoitteena on vahvistaa omaa tuotantoa kunnissa (ml. tukihenkilötoiminta).